

БЪЛГАРСКО ДРУЖЕСТВО
ПО БИОМЕДИЦИНСКА
ФИЗИКА
И ИНЖЕНЕРСТВО

“Медицинската физика: Осигуряваща цялостен подход към радиационната защита за жените пациентки и жените персонал в радиационната медицина”
7 ноември – Международен ден на медицинската физика

31 октомври 2017, София

Международната организация по медицинска физика обяви 7 ноември – рожденият ден на Мария Склодовска-Кюри, за Международен ден на медицинската физика. Ще го честваме за пети път тази година, с основна тема ***“Медицинската физика: Осигуряваща цялостен подход към радиационната защита за жените пациентки и жените персонал в радиационната медицина”***. Българското дружество по биомедицинска физика и инженерство (БДБФИ) ще отбележи Международния ден на медицинската физика със серия от събития в цялата страна, насочени да повишат информираността на обществото за професията медицински физик и за ролята на медицинските физици. Цел е да се привлече и вниманието на институциите, от които зависи решаването на някои съществуващи проблеми.

Върху кои въпроси искаме да фокусираме вниманието?

- Осигуряването на качеството и безопасността на високотехнологичната медицинска апаратура за диагностика и лечение зависи пряко от наличието на достатъчно квалифицирани медицински физици и инженери. При радиационните технологии медицинските физици имат ключова роля за осигуряване на радиационната защита, с отговорности за контрола на качеството на апаратурата, оценката на дозите на пациентите, оптимизацията на изследванията и процедурите, обучението по радиационна защита.
- За лъчелечение в България през 2013 г. се използваха едва 5 линейни ускорителя, докато към 2017 г. техният брой е вече 30, включително кибернож и томотерапия. Това е сложна апаратура, чието използване изисква години обучение и допълнителна квалификация. Увеличи се броят на уредбите за брахитерапия от 2 на 5, както и на симулаторите от 9 на 23 и на планиращите системи от 9 на 26. В лъчелечението в България в момента работят 70 медицински физици, като техният брой се е удвоил за четири години. От тях само 20 имат специалност ***“Медицинска радиологична физика”***, надграждаща знанията от университета и даваща допълнително практическо обучение за работа с новите технологии.
- В образната диагностика и нуклеарната медицина започна и продължава въвеждането на нови високотехнологични диагностични уредби – позитрон-емисионни томографи (в момента са 6, седми ще започне работа в началото на следващата година) и циклотрони (засега 3), СПЕКТ-гама камери (14, от които 5 СПЕКТ-КТ, шеста ще заработи следващата година), компютърни томографи (над 200), ангиографи (около 50), мамографи (около 200). Продължава дигитализацията на диагностичната и интервенционалната рентгенология. В образната диагностика и нуклеарната медицина в клиниките у нас работят не повече от 15 медицински физици. Всяко отделение по нуклеарна медицина и всяка болница с над 20 рентгенови апарата, особено компютър-томографи, мамографи, ангиографи, трябва да има в щата си поне един медицински физик и собствена апаратура за контрол на качеството съгласно нормативните изисквания. За по-малките отделения трябва да е осигурено участието на медицински физик, например чрез договор.
- Като страна, член на Европейския съюз, България е задължена да въведе национална скринингова програма за рака на млечната жлеза. Това налага изпълнението на много строги изисквания към качеството на мамографската апаратура и въвеждането на непрекъснат контрол на качеството, без които скринингът се компрометира. Според утвърдените световни стандарти, медицинският физик трябва да е част от скрининговия мамографски екип.

- Квалифицирани медицински физици се подготвят дълго и трудно, защото, освен университетско обучение по физика и медицинска физика, те трябва да имат най-малко тригодишно клинично обучение съгласно българските и четиригодишно съгласно европейските изисквания.
- Не са достатъчни отпускните места за следдипломно обучение по двете специалности за физици в системата на следдипломно обучение в здравеопазването - медицинска радиологична физика и медицинска санитарна физика, чрез които се получава квалификация за самостоятелна работа.
- Не са достатъчни базите за обучение по основните модули, като качеството на обучението не винаги е на необходимото ниво.
- В страната липсва система за пресертифициране на медицинските радиологични физици съгласно европейските изисквания за непрекъснато професионално развитие.
- Проблем е изтичането на квалифицирани кадри в чужбина.
- Не достигат преподавателите по специалността “Медицинска физика”, особено тези едновременно с клиничен опит и академични звания.
- Работата на медицинските физици в медицинските, университетските и изследователските институции не е популярна. Това води до недостатъчен интерес за обучение по тази специалност, а оттам – до недостиг на качествени кадри. В медицинските университети в България в катедрите по Медицинска физика работят специалисти в областта на биофизиката и почти липсват такива в областта на медицинската радиологична физика.
- Три университета в България подготвят магистри по медицинска физика – Софийския, Пловдивския и Шуменския. Университетските програми за обучение по тази специалност се нуждаят от сериозно преосмисляне и промени, за да отразят нуждите на практиката.

Как ще се отбележи Международният ден на медицинската физика?

- Ще бъде организиран ден на **отворени врати** под мотото “Ела и разбери какво работи медицинският физик” в различни клиники в страната. В София това са Аджибадем Сити Клиник МБАЛ Токуда, Аджибадем Сити Клиник Онкологичен Център, МБАЛ Национална Кардиологична Болница, УМБАЛ „Александровска“.
- В КОЦ-Стара Загора и КОЦ-Враца също ще има ден на отворени врати в клиниките по лъчелечение.
- В Русе ще отвори врати за граждани отдел “Радиационен контрол” на РЗИ.

Програмата за честването на Международния ден на медицинската физика може да се намери в интернет страницата на БДБФИ: <http://bsbpe.org/events>.

За повече информация: Симона Аврамова-Чолакова – Председател на БДБФИ,
e-mail: simona.avramova@acibademcityclinic.bg, тел. 0895584004.

###